

मराठीसाठी रोमन लिपी चिन्हे व नमुने -- म. ना. गोगटे phone 020-24537574

(अ a) (आ aa) (इ ई i) (उ ऊ u) (ए e) (अँ ae) (ऐ ai) (ओ o)(ऑ ao)
(औ au) (क् k) (ख् kh) (ग् g) (घ् gh) (चक्र च् ch) (काच च् ch') (छ् chh)
(जीव ज् j) (जवळ ज् j') (झेप झ् jh) (झरा झ् j'h वा z) (ट् t') (ठ् t'h)
(ड् d') (ढ् d'h) (ण् n') (त् t) (थ् th) (द् d) (ध् dh) (न् n) (प् p)
(फ् ph) (ब् b) (भ् bh) (म् m) (य् y) (र् r) (ल् l) (व् v) (श् ष् sh)
(स् s) (ह् h) (ळ् l') (क्ष ksha) (ज्ञ dnya) (अर्धानुस्वार = m') जरूर तर
(ऋ r') (ष् sh') (इ i) (ई ee) (उ u) (ऊ oo) <<< वर चक्र काच वगैरे आकलनास.

... **टीपा** (अनेकांशी चर्चा केल्यानुसार) ... (शासन, साहित्यसंस्था यानी नियम ठरवले नाहीत) ...

(1) देवनागरी वापरा. शिरोरेषेने शब्द स्पष्ट. (ता पेक्षा taa लांबट) जरूर तेव्हा रोमन वापरा. उदा. विदेशींना मराठीपरिचय. देवनागरी ईमेल न जमल्यास (2007 पूर्वी तसे होई. कधी आजही)

(2) (') चिन्ह, त्यास अपो म्हणावे (इंग्रजीतील अपोस्ट्रोफी मार्क). वरखाली भेदचिन्हे = diacritical marks > उदा (a वर आडवी रेघ, d खाली नुक्ता = टिंब) घेतले नाहीत त्यामुळे इंग्रजीची सर्व उपकरणे काहीही बदल न करता मराठीसाठी वापरता येतील.

(3) हिंदी मुंबई = hindi mumbai ऱ्हस्वदीर्घ भेद नकोत. सुत-सूत, दिन-दीन असे थोडे भिन्न अर्थी शब्द sut, din समान लिहावेत. संदर्भाने अर्थ घ्यावा, जसा (कर) शब्दाचा अर्थ संदर्भाने > Do, Hand, Tax. तेरा, तेल शब्द > एकारध्वनी अनुक्रमे ऱ्हस्व, दीर्घ पण वेगळे लेखन नसते. स्वरचिन्हांपुढे अपो मांडल्याने स्वर दीर्घ असा संकेत करावा.. उदा (i इ)(i' ई). मंदाक्रांता, शिखरिणी वगैरे वृत्तकवितांमध्ये ऱ्हस्व = लघु, दीर्घ = गुरु लागत असल्याने तसे करता येईल.

(4) च ज झ यांचे दुहेरी उच्चार रोमनमध्ये घेतले. देवनागरी मराठीत भेद दाखवत नाहीत.

(5) सहसा ab..... yz छोटी अक्षरे वापरा. दोन निकट वाक्यांदरम्यान (.) ऐवजी (...) तिहेरी टिंब पूर्णविराम घ्यावा > पहिले वाक्य अंत दिसेल. नाव वगैरे शब्दांचे मूळ स्पेलिंग ठेवल्यास आद्याक्षर कॅपिटल A-Z. इंग्रजीतून मराठीत आलेली विरामचिन्हे राहूदेत.

(6) लिप्यंतरण Transliteration नको. सरकार = sarakaara नको, ध्वनीनुसार sarkaar लिहा. (हे विश्वची माझे घर) अशा कवितेत ghar ऐवजी उच्चारानुसार ghara लिहावे. (पुढील पान पहावे)

(मागील पानावरून) लेखन नमुने (3 म्हणी 1 इंग्रजीशब्दयुक्त वाक्य, 3 कविता) टीपा.

ati tethe maati... durun d'ongar saaj'are... garaj' saro va vaidya maro. = अती तेथे माती. दुरून डोंगर साजरे. गरज सरो व वैद्य मरो. ti kampani braaun pepar banavte. वा ti Company Brown Paper banavte. = ती कंपनी ब्राउन पेपर बनवते.

aataa vishvaatmake deve, yen'e vaagyadnye toshaave... toshoni maj'a dyaave, pasaayadaana he. -- Dnyaneshvar (dnyaaneshvar). = आता विश्वात्मके देवे, येणे वाग्यजे तोषावे. तोषोनी मज द्यावे, पसायदान हे. - ज्ञानेश्वर.

kannyya saasuryaasi j'aaye, maage paratoni paahe... taise zaale maajhyaa jivaa, kevhaa bhet'asi keshavaa ? -- Tukaram (tukaaram). = कन्या सासुर्यासी जाये, मागे परतोनी पाहे. तैसे झाले माझ्या जीवा, केव्हा भेटसी केशवा ? - तुकाराम.

nabha meghaani aakramile, taaraagan'a sarvahi zaakuni gele... kad'a kad'a kad'a kad'a shabda karoni, lakhalakhitaa saudaamini... j'aataatchi he netra diponi, ati virahi jana te vyaakul'a zaale. – Kirloskar (saubhadra naat'ak) = नभ मेघानी आक्रमिले, तारागण सर्वही झाकूनी गेले. कड कड कड कड शब्द करोनी, लखलखिता सौदामिनी. जातातची हे नेत्र दिपोनी, अती विरही जन ते व्याकूळ झाले. - किलोस्कर (सौभद्र नाटक). (टीप w = व् उपयोग कमी.. v = व् vh = व्ह)

मागील पानापुढे टीपा चालू

(7) simaa हद्द.. Seema व्यक्तीनाव चालेल. पुष्कळ इंग्रजी सामान्य / तांत्रिक शब्द मराठीत आहेत. उदा गार्डन, सोडियम Garden, Sodium असे मूळ वा gaard'an, sod'iyam पर्यायी लेखन.

(8) लिपीबदल = शब्दसुधारणेची संधी आहे. उदा. (कन्या, दुःख, मध्ये, कर) शब्द उच्चारानुसार (कन्न्या, दुक्ख, मधे, कर्) रोमन लिपीमध्ये kannyaa, dukkha, madhe, kar

(9) (गीत, नाटक, फिल्म) बरेचदा रोमनमध्ये शीर्षक ढोबळ > उदा. Kanya Sasuryasi Jaye प्रत्येक शब्दारंभ कॅपिटल. a = अ आ, n = न् ण् j ज् दोन्ही ध्वनी, t = त् ट् d = द् ड् वगैरे

(10) संकीर्ण > ऋ = रु रि. उदा. रुशि, त्रितीया हे उच्चार. अए, अओ दर्शवण्यास a-e, a-o लिहा. अर्धानुस्वार. उदा. ham' हं = ha हो Semi-nasalised . वाङ्मय, क्लृप्ती = vaangmay, klupti.

... वेबसाईट M12, M21 लेख एकत्र करून M22 (20/2/2009 रोजी). तो 1/1/2017 रोजी अपडेट ...

... लेखक पत्ता. 4 पवन अपार्टमेंट, लक्ष्मीपार्क, नवी पेठ पुणे 411030. (mng1932@yahoo.com) ...